

1. Sissejuhatus. Urmi Reinde ja Heimar Lenk

Urmi Reinde on Eesti Üürnike Liidu tegevjuht ja Heimar Lenk juhatuse liige.

Urmi Reinde:

Tere kõigile! On juba küsitud, miks ei võetud suuremat saali, et kõik soovijad ära mahuks.

Eelmine kord olime suuremas saalis, seal ei tulnud nii palju inimesi kokku. Nüüd on mitu aastat möödunud ja mulle öeldi, et kõik sundüürnikud on surnud. Ma tänan teid, et te seda mitte ei ole! Rahvusraamatukogu suurde saali, kuhu mahub 300 nimest, ilmselgelt me ei julgenud kutsuda.

Kallis rahvas! Üritus toimub eesti keeles, kuigi siin on ka venekeelseid inimesi. Kõik sõnavõttud salvestatakse, salvestused riputatakse üles interneti üürnike liidu kodulehele 2020. aasta algusest. Te saate kõik teada, mis siin räägiti, saate hiljem arutada, helistada, tulla Sakala 23A kontorisse – midagi ei kao ära.

Tänase ürituse põhiline eesmärk on näidata, nagu ma juba alguses ütlesin, et sundüürnikud ei ole surnud. Ma püüdsin seda tõestada kolm aastat – mind ei kuulatud. Mina olen Urmi Reinde, mina töötan üürnike liidus tegevjuhina. Minu eel töötas sel kohal 12 aastat Peeter Tedre, kes raske haiguse tõttu täna ei saa siin osaleda, aga ta palub teid kõiki tervitada ja ta soovis meie üritusele head käekäiku. /Aplaus saalis/

Samuti töötas Urve Paeorg palju aastaid üürnike liidu tegevjuhina, tema on täna meiega, ta aitas registreerida teid kõiki nimepidi.

Meil on üürnike liidus olnud järjepidevus 25 aastat. Tänavu kevadel tähistas üürnike liit 25. aastapäeva ja ligi 20 aastat sellest on üürnike liitu juhtinud Helle Kalda, kes istub siin ja tal on ka teile midagi öelda.

Ütlen veel kord, et tänase ürituse põhieesmärk oli näidata meie uuele valitsusele – kas te panite tähele, et Eesti Vabariigis on 2016. aastal tekkinud uus valitsus, mis on sotsiaalsem ja inimestega enam arvestav kui varasem, ma ei taha erakondade nimesid nimetada, sest oleme kõik poliitiliselt mingil eriarvamusel – , aga tahan öelda seda, et praeguse valitsuse ajal kolm aastat ei ole sundüürnikud kordagi kokku tulnud, ei ole oma sõnumeid edastanud, meedia on meid järjekindlalt boikoteerinud. Heimar Lenk võib pärast lisada – me oleme ka käesoleval aastal, ka enne riigikogu valimisi, kirjutanud ajalehtedele artikleid, need ei ole seal reeglina ilmunud või on alguses lubatud, et ilmutatakse, aga siis tuleb kuskilt keeld või käsk, et ei tohi sundüürnike teemat eesti meedias käsitleda.

Nüüd sissejuhatuses piisab. Soovime meile head edu. Jah, meil on siin pisut rasked tingimused (osa rahvast ei mahu saali sisse ja kuulab koridoris, saali ja koridori vahesein on avatud, osa inimesi istub radiaatorite peal või põrandal), aga vähemalt ei saa keegi öelda, et Urmi, sa oled sundüürnikud välja mõelnud. Te olete kõik olemas, ma olen teile südamest tänulik. Edasi räägivad need inimesed, kes oskavad meie asjast ilusamini ja õigemini rääkida kui mina. Annan sõna teisele koosoleku juhatajale Heimar Lengile.

Heimar Lenk:

Lugupeetud rahvas! Me siiski käisime professor Peeter Järvelaiuga praegu Vikerraadios, salvestasime seal 20 minutit pika lõigu, mis on eetris täna 19. detsembril 2019 kell 13.25 ja internetis saab seda

järeelkuulata. Jah, nii on, meediaga on tegemist olnud. Aga arvan, et need asjad hakkavad lahenema. Meie aktiivne liige Feja Rääm käis minu juures, ütles, et peame looma sellise grupi, kes hakkaks rohkem pressiga tegelema. Praegu paistab, et meie probleemide lahendamiseks on tekkinud üsna soodne pinnas, soodne olukord, peaminister nagu toetab, Keskerakond nagu toetab, ja ka tänane üritus on nendega koostöös, sest varsti astuvad siia peaminister Jüri Ratas ja riigihaldusminister Jaak Aab ja esireas istub riigikogu liige Marika Tuus-Laul, kes on püüdnud seista riigikogus meie asjade eest.

Nii mõnigi on ette heitnud, et õiendate, teete, sebite seal, aga tulemusi ei ole. Ütleksin teile ühe tõe, mille peale me pole mõelnud – vaadake, kui Helle Kalda oli riigikogus, Marika Tuus-Laul on riigikogus siiamani, meil oli seal veel terve rida inimesi, kes toetasid sundüürnikke – kuid me olime 17 aastat opositsioonis, me saime ainult puldist karjuda, protesteerida, märgukirju teha, suuri demonstratsioone Toompeal teha, aga see oli kõik opositsiooni töö. Nüüd on kolm aastat Keskerakond võimul, ja nihkeid ju on: valitsuskomisjon on töötanud, numbrid on laual – näete, enne pole kunagi Eesti Vabariigi valitsus tunnistanud, et meil on palju sundüürnikke, valitsus jõudis 5000 tagastatud maja juurde, 57 000 aadressi, teadlaste arvates on 70 000 majadest välja tõstetud üürnikku, üürnike liidu n-ö statistika põhjal on kõigi selle teemaga kokku puutunute hulk kuskil sada tuhat.

Ühesõnaga seltskond on väga suur. Ja mulle tundub, et praegu enam Eesti Valitsus (nimetaksin vasakvalitsus, kuna Keskerakond on siiski kesk- või vasakpositsioonidel) enne edasi minna ei saa, kui see paise on ükskord kuidagimoodi lahti lõigatud, ära parandatud, et selle taagaga ei saa Eesti riik edasi minna. Kuigi meie seltskond on juba auväärnes eas, aga paljudel on lapsed, lapselapsed, kes, nagu ma täna raadios ütlesin, tulevad Nõmmele ja näitavad maja, näe sealt aeti minu vanaema kunagi välja, kes on praegu surnuaias. Mulle tundub, et asjad hakkavad liikuma. Nagu me välja pakume, kõigepealt oleks tarvis, et omandireformi ohvrite/sundüürnike ees vabandaksid kas Eesti Vabariigi president või peaminister Aga siiamani pole nad sellest aru saanud, et kõigepealt oleks vaja vabandada, sest ülekohus on tekitatud.

Üks asi veel! Meil on nüüd uus nimetus – rahandusministeeriumi dokumentides nimetatakse meid, kes me siin saalis oleme, keda meie nimetame omandireformi ohvriteks või sundüürnikeks, seal on meid nimetatud uutmoodi – me oleme EBAÕGLASELT KOHELDUD ELANIKKONNA GRUPP.

Ja kui juba rahandusministeerium ütleb, et oleme ebaõiglaselt koheldud elanikkonna grupp, tähendab, et ebaõiglus tuleb heastada ja meie kannatused kinni maksta.